

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 29.12.2011 г. - 13.01.2012 г. Неактивна

Номер на консултация: #428-К

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

Предлаганите с проекта изменения засягат имоти – бивши земеделски земи, освобождавани при реструктурирането на армията, с оглед регламентиране на адекватна възможност за връщането им на собствениците или техните наследници. В правната уредба този въпрос е бил предмет на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи, като в редакция от 2000 г. в чл. 24, ал. 3 се предвижда с решение на Министерския съвет земите с отпаднала необходимост за нуждите на отбраната да се включват в държавния поземлен фонд. Впоследствие през 2007 г. уредбата е доразвита с нови ал. 8-10, като е предоставена компетентност на областния управител да отменя извършените за тези земи отчуждения и е предвидено издаването на подзаконов нормативен акт – наредба на Министерския съвет, какъвто досега не е приет.

Целта на проекта е да се регламентира ред за удовлетворяване на реституционни претенции за тези имоти, тъй като част от тях не са застроени. В тези случаи бившите собственици отказват да получат обезщетенията за земите с признато, но невъзстановено право на собственост, определени по реда на чл. 10б от ЗСПЗЗ с решения на общинската служба по земеделие, които са издадени преди освобождаване на имотите от войсковите поделения. Координирането на тези два процеса надхвърля целите на възстановяването на правата върху земеделските земи и заложената спрямо тях правна уредба на ЗСПЗЗ, както и функциите на органите по поземлената собственост. Терените са изгубили характера си на земеделски земи, били са трайно използвани десетки години съобразно специфичното си

предназначение за нуждите на отбраната, имат определена степен на урбанизация и са изградена инженерна инфраструктура.

С приемането на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България през 2009 г., предвид развитието на процеса за освобождаването на войскове обекти, материята е включена в приложното поле на закона, който е изцяло поставен в компетенциите на Министерството на отбраната. Стратегията за освобождаване на Министерството на отбраната от имоти с отпаднала необходимост съдържа и разчети на дейностите за документирането на обектите с актове за държавна собственост и кадастралното им заснемане и зонирание, за да се определи бъдещото отреждане на имотите - за нуждите на армията или за гражданския сектор.

Такива имоти ще продължават да се освобождават и не могат да бъдат свързвани само с реституцията по ЗСПЗЗ, която в общи линии е приключила след окончателното изтичане на сроковете за заявяване на правата още през 2007 г., а в много от случаите са реализирани и правата за обезщетяване по чл. 10б от ЗСПЗЗ. Част от землищата са с одобрени кадастрална карта и регистри, за чиято поддръжка е компетентна Агенцията по геодезия, картография и кадастър към МРРБ. Необходимо е създаването на специален ред за трайно решаване на въпросите не само с освободените имоти към момента, но и тези, които евентуално в бъдеще ще се освобождават. Систематичното място на уредбата по основния предметен белег на имоти - държавна собственост, загубили земеделския си характер, е в предметния обхват на Закона за държавната собственост във връзка със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Предвид нормативната история на въпроса, обаче, уредбата традиционно се свързва със Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

С оглед действащата уредба на посочените три закона - ЗДС, ЗОВСРБ и ЗСПЗЗ се предлага детайлизиране на съществуващите правомощия на централните изпълнителни органи по чл. 319, ал. 1 от ЗОВСРБ за определяне на статута на освобождаваните войскове имоти. Предвижда се по съвместно предложение на министрите на отбраната и на регионалното развитие и благоустройството Министерският съвет да определя в зависимост от произхода на собствеността, районите, които се връщат обратно към държавния поземлен фонд или държавния горския фонд, както и териториите, които са били зона на частна собственост върху земеделски земи, не са застроени и могат да бъдат върнати на бившите им собственици. Имотите от тази категория се предоставят за управление от областния управител в съответствие с неговата основна компетентност съгласно Закона за държавната собственост по отношение на държавните имоти.

За определяне на предмета на „реституция“ в чл. 24, ал. 8 от ЗСПЗЗ се препраща към освободената съгласно решението на Министерския съвет територия по чл. 319 ЗОВСРБ, с което се отчита системната връзка на двата закона. Правата на бившите собственици се възстановяват по силата на заповед на областния управител, въз основа на която възстановените имоти се отписват от книгите за държавна собственост. Обнародването на решението на Министерския съвет за определяне на подлежащите на връщане имоти по чл. 319 от ЗОВСРБ поставя началото на 6-месечен срок за подаването на заявления от бившите собственици. До

приключването на разглеждането на претенциите от областния управител, висящите производства пред общинската служба по земеделие се спират, съответно когато производството за обезщетяване по реда на ЗСПЗЗ е приключило, полученото обезщетение трябва да бъде върнато.

Спрямо бившия собственик основните изисквания за предаването на имота са: 1) да докаже право на собственост в стари имотни граници преди образуването на ТКЗС и 2) да върне обезщетението, когато такова е било получено за имота.

Процедурата за установяване на старите имотни граници предвижда изработването на специален план. За идентифициране на границите на имота се предвижда да се използват стари кадастрални, комасационни и други планове, провеждане на анкета, както и други допустими доказателствени средства.

Проектът на план се приема от комисия, назначена от областния управител. Оспорването на плана може да се извършва на двата етапа: 1) по проекта на плана чрез възражения пред комисията и 2) по окончателния план – чрез жалба пред административния съд.

При отказ собственикът може да докаже правото си по общия исков ред. Когато отказът не засяга принадлежността на правото, а произтича от невъзможността да бъдат установени старите имотни граници в обхвата на освободената територия, процедурата пред ОСЗ може да продължи по общия ред на ЗСПЗЗ.

За избягване на евентуално дублиране на обезщетяването областният управител в заповедта едновременно отменя и постановеното решение за признато право на обезщетение по реда на ЗСПЗЗ, а когато обезщетението е получено, то трябва предварително да бъде върнато.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните - <https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи - вер. 1.0 | 29.12.2011](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 29.12.2011

Приключване на консултацията - 13.01.2012

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
